

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/7/2020
Identifikačné číslo spisu: 1117226392
Dátum vydania rozhodnutia: 21.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1117226392.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: P. B. P., nar. XX. Y. XXXX, bytom N. XXXX/XX, W., proti žalovanému: ADS PROPERTY, s.r.o., so sídlom Laurinská 2, Bratislava, IČO: 47 679 212, zastúpeného Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 30Cb/124/2017, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudcom Krajského súdu v Bratislave, takto

rozhodol:

Sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Dana Šiffalovičová, JUDr. Elena Kúšová a JUDr. Tatiana Pastieriková, nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4Ncb/10/2020.

Odôvodnenie

1 Krajský súd v Bratislave v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) súdny spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 30Cb/124/2017 na rozhodnutie o námietke zaujatosti. Žalobca podaním doručeným Krajskému súdu v Bratislave dňa 29. januára 2020 vzniesol námietku zaujatosti proti sudkyňi U. L. W., všetkým sudcom Okresného súdu Bratislava I a proti všetkým sudcom Krajského súdu v Bratislave s návrhom, aby ich NS SR vylúčil z rozhodovania v predmetnom konaní a zároveň podal návrh na príkazanie sporu inému súdu prvej inštancie mimo obvodu Krajského súdu v Bratislave. Spolu s námietkou zaujatosti boli NS SR predložené aj vyjadrenia členiek senátu 4Ncb Krajského súdu v Bratislave (JUDr. Dana Šiffalovičová, JUDr. Elena Kúšová a JUDr. Tatiana Pastieriková) ako aj ostatných sudcov obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave k predmetnej námietke.

2 Žalobca námietku zaujatosti odôvodnil tým, že existuje dôvodné podozrenie, že veľká časť sudcov Okresného súdu Bratislava I a sudcov Krajského súdu v Bratislave je v konaniach, v ktorých je žalobca stranou sporu, zaujatých. Uviedol však, že z doteraz dostupných informácií nemá možnosť všetkých týchto sudcov identifikovať, avšak považuje za nepochybné, že ide o nezanedbateľnú časť, a preto, v záujme garancie svojho práva na spravodlivý proces, je nevyhnutné vylúčenie všetkých sudcov uvedených súdov, dokonca aj tých, ktorí by rozhodovali spravodlivo. Poukázal pritom na komunikáciu medzi U. Q. X. a P. O. z aplikácie Threema, ktorej časť týkajúcu sa konaní, v ktorých je účastníkom

konania žalobca, jeho manželka N. O., a obchodné spoločnosti ADS PROPERTY, s.r.o., Carlton Property, s.r.o., AREC 3, s.r.o., ARTHUR CONSULTING, s.r.o. a EQUITY TRUST, s.r.o., pripojil k námietke zaujatosti. Predmetnú komunikáciu mal žalobca získať 22. januára 2020 z dôveryhodného zdroja. Žalobca však dodal, že nevie potvrdiť pravosť týchto prepisov, čo je úlohou orgánov činných v trestnom konaní, Súdnej rady Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a iných kompetentných orgánov, avšak vzhľadom na doteraz medializované časti, dôveryhodnosť zdroja a skutočnosť, že prepisy vlastnej komunikácie žalobcu s P. O. v Threeme zodpovedajú skutočnej komunikácii, vyjadril žalobca dôvodné a reálne podozrenie, že získaný dokument zodpovedá skutočnosti a jeho obsah odôvodňuje kompletne vylúčenie predmetných súdov z rozhodovania sporov týkajúcich sa žalobcu. Žalobca zdôraznil, že v súvislosti s týmito prepismi sa doposiaľ minimálne traja sudcovia (U. X., U. D. a U. H.) vzdali svojej funkcie, sudkyne U. U. a U. I. majú pozastavený výkon činnosti a sú alebo budú proti nim vedené disciplinárne konania a funkcie predsedu Krajského súdu v Bratislave sa vzdal U. X..

3 Vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Bratislave žalobca uviedol, že dôvody uplatnené v námietke zaujatosti smerujú proti konkrétnym sudcom len čiastočne, pričom je pravdepodobné, že na odvolacom súde pôsobia aj sudcovia, ktorí by mohli rozhodovať nezaujato. Všeobecne však vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Bratislave uviedol, že minimálne časť sudcov odvolacieho súdu je vo všetkých sporoch, v ktorých je jednou zo strán žalobca a druhou stranou páni L. a M. alebo obchodné spoločnosti ADS PROPERTY, s.r.o. alebo Carlton Property, s.r.o. zaujatá, pričom nie je možné objektívne určiť, ktorí sudcovia sú zaujatí a ktorí nie. Žalobca sa pritom opiera o vyhlásenia z komunikácie z aplikácie Threema medzi U. U. alebo U. X. na jednej strane a P. O. na druhej strane, z ktorej má vyplývať, že určitá osoba (označená emotikonom hlavy mimozemšťana - pozn. NS SR) má mať kraj (Krajský súd v Bratislave - pozn. NS SR) pod palcom v celku. Má ísť sice o názor U. X., ktorý podľa žalobcu je potrebné vnímať v kontexte jeho skorších vyjadrení a predovšetkým v kontexte reálneho rozhodovania Krajského súdu v Bratislave v konaniach týkajúcich sa hotela Carlton. Konkrétne uviedol konania vedené pod sp. zn. 4Cob/205/2017, 4Cob/210/2017, 4Cob/211/2017, 4Cob/22/2018, 1Cob/49/2018, 1Cob/208/2019, 3Cob/90/2018, 3Cob/169/2019, 4Cob/111/2019 a 4Cob/197/2018. Zároveň poukázal na to, že členkou senátu 1Cob je U. Y. M., sestra U. P. U., ktorá sa spomína v prepisoch z komunikácie z aplikácie Threema v rôznych súvislostiach na viacerých miestach. Členom senátu 3Cob sú P. Q. N. a U. P. E., (správne B. E. - poznámka NS SR) ktorej nevesta U. O. E., konala v neprospech žalobcu vo viacerých registrových konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I. Členkou senátu 4Cob je JUDr. Tatiana Pastieriková, ktorá sa spomína v kontexte, že na ňu má mať vplyv osoba pod menom Zoro.

4 Krajský súd v Bratislave zamietol všetky žalobcom podané sťažnosti, ktorými sa domáhal prešetrenia postupu Okresného súdu Bratislava I pri riešení jeho sťažností a podnetov. Poukázal najmä na námietku zaujatosti podanú proti U. W. v súvislosti s konaním vedeným na Okresnom súde Bratislava I, ktorá zo strany Krajského súdu v Bratislave nebola riešená, nakoľko senát P. N. ju vyhodnotil ako podanú oneskorene, čím sa vyhol akémukoľvek posudzovaniu jeho obsahu. Uvedené podľa názoru žalobcu preukazuje zaujatosť tohto senátu krajského súdu, čím je zároveň preukázané, že existujú zásadné a dôvodné pochybnosti o nezaujatosti akéhokoľvek sudcu Krajského súdu v Bratislave.

5 Sudkyne senátu Krajského súdu v Bratislave rozhodujúceho o podanej námietke JUDr. Dana Šiffalovičová, JUDr. Elena Kúšová a JUDr. Tatiana Pastieriková vo svojich vyjadreniach k vznesenej námietke zaujatosti uviedli, že sa necítia byť vo veci zaujaté a nemajú žiadny vzťah k predmetu sporu, k stranám sporu, ani k ich zástupcom.

6 Najvyšší súd ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 1 C. s. p.) posudzoval opodstatnenosť námietky zaujatosti vznesenej žalobcom (§ 52 ods. 1 a 2 C. s. p. v spojení s § 49 ods. 1 C. s. p.) z aspektu existenciu dôvodov, pre ktoré je sudca, resp. celý senát vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

7 V zmysle § 49 ods. 1 C. s. p. je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať

odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaníu sporu, k nezaujatému prístupu k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rovnako tak je zámerom tejto právnej úpravy predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k ním, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní (viď obdobne b/ a c/). Za relevantný sa pritom považuje iba taký vzťah, ktorý by (vzhľadom na jeho charakteristické znaky) pri všetkej mozgnej snahe sudcu o správnosť konania a rozhodovania ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Nc/1/2017 z 31. januára 2017). Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 C. s. p.).

8 Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý sudca. Ústavná úprava práva na spravodlivý proces (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky) súčasne na druhej strane zahŕňa aj právo na to, aby právna vec účastníka konania nebola odňatá zákonnému sudcovi, ktorý bol určený podľa zákonných pravidiel príslušnosti súdov (čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky). V zásade teda platí, že v určitej právnej veci musí rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento tzv. zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu predstavuje inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania, ktorý zo zákonom predpokladaných dôvodov pripúšťa, aby zákonný sudca bol vylúčený z ďalšieho prejednávania a rozhodovania. Zámer, ktorý tu umožňuje prelomiť ústavnú zásadu nezmeniteľnosti zákonného sudcu, spočíva v zmazení hroziaceho rizika, že by vo veci mohol konať a rozhodovať zaujatý - nie nestranný - sudca.

9 Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 C. s. p.) alebo na návrh strany (§ 52 C. s. p.). Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 C. s. p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami C. s. p., ale tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a napokon aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

10 V námietke zaujatosti uplatnenej stranou sporu musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní vád podania sa nepoužijú (§ 52 ods. 2 C. s. p.). Strana sporu musí o každom sudcovi, ktorého zaujatosť namieta, uviesť konkrétne skutočnosti, pre ktoré má za to, že je z prejednávania a rozhodovania sporu vylúčený (R 3/1980). Každý prípad je potrebné posudzovať individuálne a zisťovať, či tu existuje zákonný dôvod na vylúčenie sudcu z prejednávania sporu. Vylúčenie sudcu nemožno založiť len na domnienkach, hypotézach, či subjektívnych pocitoch strany sporu. Existencia

oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Preto musí byť dôvod vylúčenia sudcu v námietke zaujatosti konkretizovaný u každého namietaného sudcu, a to aj s uvedením času kedy sa o dôvode vylúčenia strana sporu dozvedela (§ 53 ods. 1 C. s. p.). V opačnom prípade súd nemôže na námietku zaujatosti prihliadať.

11 Na základe uvedeného sa NS SR zaoberal tým, či sú dané dôvody pre vylúčenie sudkýň JUDr. Dany Šiffalovičovej, JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tatiany Pastierikovej podľa § 49 ods. 1 C. s. p. a dospel k záveru, že v rozhodovanej veci nie sú v tomto štádiu konania dané relevantné dôvody pre ich vylúčenie ako členiek senátu 4Ncb Krajského súdu v Bratislave, ktorému bola predmetná vec pridelená na rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Bratislava I.

12 Žalobca v námietke zaujatosti uvádza, že v súčasnosti sa celé súdnictvo, najmä bratislavské sudy, otriasajú v základoch pre vážne podozrenia z korupcie a ovplyvňovanie rozhodnutí súdov, čoho dôsledkom je absolútny pokles dôvery odbornej aj laickej verejnosti v súdnictvo. Najvyšší súd SR v súvislosti s medializovanými informáciami týkajúcimi sa justície na jednej strane uvádza, že v poslednom období medializované informácie vo vzťahu k súdnictvu ako celku, ako aj vo vzťahu ku konkrétnym sudcom, poznačili a naštrbili obraz justície v očiach verejnosti. Preto sa NS SR podrobne zaoberal námietkou zaujatosti vznesenou žalobcom v predmetnom spore, pričom sa zameral najmä na objektívne posudzovanie nestrannosti namietaných sudkýň v konkrétnom spore. Na strane druhej pri formulovaní námietky zaujatosti, ako prostriedku, ktorým môže byť zasiahnuté do práva na zákonného sudcu, je nevyhnutné dostatočne jednoznačne vymedziť, z čoho konkrétne mali vzniknúť u strany pochybnosti o možnej zaujatosti zákonného sudcu, resp. senátu odvolacieho súdu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie.

13 Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že námietku zaujatosti vo vzťahu k namietaným sudkyňiam je treba vyvodiť z tvrdenia žalobcu, že minimálne časť sudcov odvolacieho súdu je vo všetkých sporoch, v ktorých je jednou zo strán žalobca a druhou stranou páni L. a M. alebo obchodné spoločnosti ADS PROPERTY, s.ro. alebo Carlton Property, s.r.o. zaujatá, pričom nie je možné objektívne určiť, ktorí sudcovia sú zaujatí a ktorí nie. Žalobca sa pritom opiera o prepisy komunikácie z aplikácie Threema. Vo vzťahu k namietanému senátu 4Ncb, konkrétne k JUDr. Tatiane Pastierikovej, uviedol len, že má na ňu mať vplyv osoba pod menom Zoro („pokiaľ viem, tak pomstiteľ mal vplyv“ a „Pastieriková = Zoro“).

14 Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že z citovaného obsahu námietky zaujatosti žalobcu (vrátane priloženého prepisu komunikácie z aplikácie Threema), z obsahu predloženého súdneho spisu a ani z vyjadrenia jednotlivých členiek senátu odvolacieho súdu 4Ncb nemožno vyvodiť záver, že vzťah sudkýň JUDr. Dany Šiffalovičovej, JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tatiany Pastierikovej k predmetu sporu, k stranám sporu alebo k ich zástupcom by mal charakter, ktorý by bol dôvodom pre ich vylúčenie. NS SR nemal preukázané splnenie zákonných dôvodov uvedených v ustanovení § 49 ods. 1 C. s. p. pre rozhodnutie o ich vylúčení, pričom žalobca žiadnym (ani len nepriamym) spôsobom ich zaujatosť nepreukázal. K tomuto záveru NS SR dopĺňa, že samotný žalobca vo svojej námietke zaujatosti uviedol, že dôvody uplatnené v námietke zaujatosti smerujú proti konkrétnym sudcom len čiastočne, pričom je pravdepodobné, že na odvolacom súde pôsobia aj sudcovia, ktorý by mohli rozhodovať nezaujato.

15 Zaujatosť menovaných sudkýň v prejednávanom spore musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich ich vzťah k predmetu sporu alebo jeho stranám a zástupcom. Tvrdenia žalobcu uvedené v námietke zaujatosti predstavujú podľa názoru NS SR len jeho subjektívny názor a postoj. Domnienka žalobcu o zaujatosti menovaných sudkýň vyplývajúca z medializovaných článkov a predložených prepisov komunikácie z aplikácie Threema bez ďalšieho, sa preukázateľne nezakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach o menovaných sudkyňiach.

16 Z uvedeného dôvodu NS SR pri svojom rozhodovaní (a to pri zohľadnení všetkého už uvedeného) vychádzal z prezumpcie nestrannosti konajúcich sudkýň a to z dôvodu, že žalobca neuviedol konkrétne objektívne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že konkrétne sudkyne

disponujú určitým, nie celkom nezaujatým vzťahom k veci, resp. že by poukázal na akúkoľvek konkrétnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by na rozhodovaciu činnosť konkrétnych sudkýň mala mať vplyv nejaká tretia osoba. Pritom najvyšší súd poukazuje aj na vyjadrenia sudkýň Krajského súdu v Bratislave JUDr. Dany Šiffalovičovej, JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tatiany Pastierikovej k vznesenej námietke zaujatosti, z ktorých vyplýva, že nepoznajú strany sporu ani ich zástupcov, nemajú pomer k rozhodovanej veci, stranám sporu a k ich zástupcom, v ktorých výslovne vylúčili akýkoľvek vplyv na ich rozhodovaciu činnosť.

17 S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený /§ 54 ods. 2 C. s. p./ dospel k záveru, že okolnosti, ktoré sú v námietke zaujatosti označené ako dôvod pre vylúčenie sudkýň JUDr. Dany Šiffalovičovej, JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tatiany Pastierikovej z prejednávania a rozhodovania tohto sporu, nie sú z hľadiska ust. § 49 ods. 1 C.s.p. právne relevantné a nezakladajú zákonný dôvod na vylúčenie uvedených sudkýň z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu. Z dôvodu nezistenia žiadnych skutočností významných z hľadiska § 49 ods. 1 C.s.p., spochybňujúcich nezaujatosť oboch vyššie menovaných sudkýň rozhodujúcich vo veci vedenej na odvolacom súde pod sp. zn. 4Ncb/10/2020, NS SR rozhodol tak, že uvedené sudkyne nevyvlúčil z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

18 Vo vzťahu k námietke zaujatosti žalobcu proti všetkým ďalším sudcom Krajského súdu v Bratislave, NS SR poukazuje na § 55 C.s.p., podľa ktorého „ak strana namieta zaujatosť aj ďalších sudcov toho istého súdu, k námietke zaujatosti sa vyjadria títo sudcovia, iba ak o to požiada nadriadený súd rozhodujúci o námietke zaujatosti. Nadriadený súd rozhoduje o vylúčení ďalších sudcov iba v tom prípade, ak zároveň rozhodne o vylúčení toho sudcu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť“. O námietke zaujatosti žalobcu uplatnenej voči ďalším sudcom Krajského súdu v Bratislave NS SR v súlade s citovaným ustanovením nerozhodoval, keďže nebol daný dôvod na rozhodnutie o vylúčení ani jednej zo sudkýň zaradenej rozvrhom práce do odvolacieho senátu 4Ncb Krajského súdu v Bratislave.

19 Rovnako tak najvyšší súd nerozhodoval o námietke zaujatosti žalobcu v časti, ktorá smerovala proti sudcom Okresného súdu Bratislava I, nakoľko vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava I je nadriadeným súdom Krajský súd v Bratislave, a to práve rozhodovaním v senáte, ktorého zaujatosť bola predmetom rozhodovania v danej veci. Preto o námietke zaujatosti žalobcu v časti, ktorá sa týka sudcov Okresného súdu Bratislava I, bude rozhodovať Krajský súd v Bratislave.

20 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.